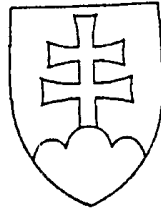

Slovenskej republiky

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jozefa Štefanka a členiek JUDr. Anny Petruľákovovej a JUDr. Ivany Izakovičovej v právnej veci žalobcu: U. L. IČO: X., zast. JUDr. L., advokátom, Š., proti žalovanému: J., Š., IČO: X., zast. JUDr. J., advokátom, A., **o zaplatenie 71 280,-Sk s prísl.**, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 16. októbra 2007 č.k. 7 Cob 30/2007-201 a uzneseniu tohože súdu zo dňa 12. novembra 2007 č.k. 7 Cob 30/2007-204 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 16. októbra 2007 č.k. 7 Cob 30/2007-201 v spojení s uznesením tohože súdu zo dňa 12. novembra 2007 č.k. 7 Cob 30/2007-204 **z a m i e t a**.

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Prešove napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok súdu 1. stupňa tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 71 280 Sk s 16 % úrokom z omeškania od 19.4.2004 do zaplatenia a žalobcovi prisúdil náhradu trov konania. O výške priznanej náhrady trov konania rozhodol súd napadnutým uznesením.

Podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku súd 1. stupňa vo svojom žalobu zamietajúcom rozsudku vychádzal z názoru, že za trvanie poisťného vzťahu zodpovedá v prvom rade poisťovňa, preto obchodný zástupca nemá vrátiť vyplatené provízie v prípade, že bola zaplatená len jediná splátka a zmluva zanikla.

Odvolačný súd sa s týmto názorom súdu I. stupňa nestotožnil. Vychádzajúc z ust. § 662 Obch. zák. a jeho aplikácie na skutkový stav dospel k záveru, že žalovaný nepreukázal, že k zániku poistenia došlo dôsledkom okolností, za ktoré zodpovedá zastúpený, teda žalobca, čo značí, že žaloba je dôvodná a preto napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovel v celom rozsahu. Pretože úspešnému žalobcovi vznikol síce nárok na náhradu trov konania, tieto si však včas nevyčíslil, rozhodol o ich výške až napadnutým uznesením.

Proti tomuto rozsudku ako aj uzneseniu podal žalovaný dovolanie a navrhol, aby ho dovolací súd zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Tvrdí, že odvolací súd nesprávne vec právne posúdil.

Rovnako ako odvolací súd vychádza z ustanovenia § 662 ods.1 Obch. zák., jeho interpretácia tohto ustanovenia je však odlišná. Podľa jeho výkladu pre zánik nároku na províziu sa vyžaduje splnenie dvoch podmienok, a to že obchod medzi zastúpeným a treťou osobou sa neuskutočnil a že neuskutočnenie obchodu nie je dôsledkom okolností za ktoré zodpovedá zastúpený, pričom uvádza, že obchod sa uskutočnil, teda nebola splnená prvá podmienka.

Dovolateľ poukazuje na opačné rozhodnutie iného odvolacieho senátu Krajského súdu v Prešove a namieta, že v rozhodovanom prípade poisťovacia spoločnosť preniesla zodpovednosť za trvanie poisťovacieho vzťahu po dobu 13 mesiacov na obchodného zástupcu a zabezpečila ju sankciou vrátenia provízie.

Žalobca vo svojom vyjadrení na dovolanie žalovaného označilo rozhodnutie odvolacieho súdu za správne a navrhol preto dovolanie zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací po zistení, že dovolanie je prípustné podľa ust. § 238 ods.1 O.s.p. prejednal ho v súlade s ust. § 243a od.1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je správny.

Z predloženého spisového materiálu dovolací súd zistil, že žalobca žalobou došlou Okresnému súdu v Poprade dňa 20.8.2004 si žalobca uplatnil voči žalovanému nárok na zaplatenie sumy 71 280,-Sk s prísl. Z dôvodu vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré žalovaný nadobudol ako získateľskú províziu bez toho, aby si ju zarobil. Uplatnenie nároku opiera o skutočnosť, že žalovaný vykonával pre neho na základe zmluvy o obchodnom zastúpení zo dňa 30.10.2001 sprostredkovanie uzatvorenia poisťovacích zmlúv za províziu dohodnutú v zmysle provízneho poriadku zastúpeného, pričom podľa tohto poriadku provízia je zarobená ak bude bežné poistné zaplatené za obdobie prvých 13 mesiacov a pri storne

zmluvy do 13 mesiacov sa vráti plná suma ziskateľskej provízie získanej za príslušnú zmluvu. Stornovanie zmlúv doložil potvrdením poisťovní A., W., E. a Č.

Súd 1. stupňa žalobu zamietol na základe svojho názoru, že za trvanie poistného vzťahu zodpovedá v prvom rade poisťovňa, nie obchodný zástupca, ktorý uzavretie poistnej zmluvy sprostredkoval. Naproti tomu odvolací súd svoj rozsudok súdu 1. stupňa meniaci výrok oprel o ust. § 662 ods.1 Obch. zák. a svoje zistenie podľa ktorého žalovaný nepreukázal, že k zániku poistenia došlo z dôsledkov okolností na strane zastúpeného.

Dovolateľ vychádza zo svojej interpretácie ust. § 662 ods.1 Obch. zák., podľa ktorej pre zánik nároku na províziu sa podľa tohto ustanovenia vyžaduje splnenie dvoch podmienok a ako prvej neuskutočnenie obchodu medzi zastúpeným a treťou osobou, čo sa v rozhodovanom prípade nestalo, lebo obchod sa uskutočnil.

Tento dovolateľov názor by bol správny, keby predmetom obchodu boli napr. topánky, ktoré si kupec po zaplatení ceny odnesie, nie produkt akým je poistenie osôb, majetku alebo zodpovednosti za škodu pre prípady náhodných udalostí, kde kúpna cena sa platí formou poistného či už bežného (za dohodnuté obdobie) alebo jednorázovo, čo v prípade bežného poistenia znamená povinnosť jeho platenia v dohodnutom poistnom období po celý čas dohodnutej doby poistenia. Z uvedeného vyplýva, že kúpna cena za obchodný produkt poistenie sa neplatí spravidla naraz pri uzavretí zmluvy.

Tento odlišný charakter predmetu obchodu v spojení s ust. § 658 ods. 1 Obch. zák., podľa ktorého obchodný zástupca je povinný navrhovať uzavretie obchodu alebo uzavierať obchody len s osobami, u ktorých sú predpoklady, že svoje záväzky splnenia, sa prejavil v praxi sprostredkovania poistenia zavedením inštitútu zaberania si získanej provízie a povinnosti jej vrátenia v prípade, že poistený spôsobil storno poistnej zmluvy jej výpoveďou alebo neplatením poistného v čase stanovenom dohodou účastníkov zmluvy, v rozhodovanom prípade v čase 13 mesiacov. Pokiaľ ide o náležitosť v zmysle § 662 ods.1 Obch. zák., že neuskutočnenie obchodu nie je dôsledkom okolností, za ktoré zodpovedá zastúpený odvolací súd správne uzavrel, že žalovaný takéto okolnosti nepreukázal a zo spisu vyplýva, že v prevažnej väčšine boli zmluvy stornované pre nezaplatenie poistného.

Pokiaľ dovolateľ poukazuje na rozhodnutia iného odvolacieho senátu Krajského súdu v Prešove, tak nie sú pre iný senát záväzné a uvádzaný názor, ktorý si podľa dovolania osvojil aj žalovaný, podľa ktorého poisťovacia spoločnosť preniesla zodpovednosť za trvanie zmluvného vzťahu na obchodného zástupcu po dobu 13 mesiacov nie je správny. Stanovenie doby 13 mesiacov trvania poistnej zmluvy je dohodnutým osvedčením toho, že žalovaný ako

obchodný zástupca uzatváral zmluvy len s osobami, u ktorých boli predpoklady, že svoje záväzky splnia.

Na tomto základe dovolací súd podľa § 243b ods. 1 veta za bodkočiarkou O.s.p. dovolanie žalovaného zamietol, pretože dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu je správne.

Žalovaný podal dovolanie aj proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo dňa 12.11.2007 č.k. 7 Cob 30/2007-207, ktorým tento súd rozhodol o výške náhrady trov konania už rozhodnutých v rozsudku zo dňa 16.10.2007. Dovolací súd toto dovolanie v súlade s ust. § 243b ods. 4 v spojení s ust. § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol.

Úspešnému žalobcovi vzniklo podľa § 243b ods. 4 v spojení s ust. § 224 ods. 1 a § 142 ods.1 O.s.p. právo na náhradu trov dovolacieho konania. Pretože mu žiadne nevznikli, dovolací súd mu ju nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.

V Bratislave 3. septembra 2008

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

